Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2025/1561

30.7.2025

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2025/1561,

18. juuli 2025,

millega muudetakse määrust (EL) 2023/1542 seoses ettevõtjate kohustustega, mis käsitlevad patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse põhimõtteid

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ([1])

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([2])

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2023/1542 ([3]) on ettevõtjatele kehtestatud patareide ja akudega seotud hoolsuskohustused, mis hõlmavad patareide ja akude tootmiseks kasutatava koobalti, loodusliku grafiidi, liitiumi ja nikli hankimist, töötlemist ja nendega kauplemist. Nimetatud hoolsuskohustusi kohaldatakse alates 18. augustist 2025.

(2) Ajal, mil geopoliitiline maastik on jätkuvalt muutumas, tuleb lahendada mitmesuguseid probleeme, sealhulgas seoses toorainete hankimisega. Seetõttu vajavad patareide ja akude tootjad aega, et analüüsida ja vajaduse korral kohandada oma tarneahelaid.

(3) Määruses (EL) 2023/1542 sätestatud patareide ja akudega seotud hoolsuskohustused hõlmavad nõudeid, mille kohaselt peavad teada antud asutused tegema kolmanda isiku poolset kontrolli. Selliste teada antud asutuste määramine võtab siiski oodatust kauem aega. Hoolsuskohustuse süsteemid, mida komisjon tunnustab kooskõlas määrusega (EL) 2023/1542, hõlbustaksid ettevõtjate ja teada antud asutuste tööd. Patareides ja akudes sisalduvaid tooraineid käsitlevaid hoolsuskohustuse süsteeme tuleb siiski edasi arendada ja rakendada ning seejärel läbida komisjoni poolt nende samaväärsuse tunnustamise protsess.

(4) Selleks et anda piisavalt aega vastavushindamisasutustest teavitamiseks ja võimaldada patareisid ja akusid turule laskvatel ettevõtjatel täita oma kohustusi, tuleks määruses (EL) 2023/1542 sätestatud patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuste kohaldamise alguskuupäeva kahe aasta võrra edasi lükata.

(5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2024/1760 ([4]) on sätestatud nõuded ja kohustused, tagamaks, et äriühingud teevad kindlaks tegeliku ja võimaliku kahjuliku mõju inimõigustele ja keskkonnale tulenevalt äriühingu enda või tema tütarettevõtjate tegevusest või selle äriühingu tegevusahelasse kuuluvate äripartnerite tegevusest ning tegelevad sellega.

([1]) *Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata.
([2]) Euroopa Parlamendi 10. juuli 2025. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 18. juuli 2025. aasta otsus.
([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2023. aasta määrus (EL) 2023/1542, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega muudetakse direktiivi 2008/98/EÜ ja määrust (EL) 2019/1020 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ (ELT L 191, 28.7.2023, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1542/oj).
([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1760, mis käsitleb äriühingute kestlikkusalast hoolsuskohustust ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2019/1937 ja määrust (EL) 2023/2859 (ELT L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).

(6) Komisjon peab avaldama kooskõlas määrusega (EL) 2023/1542 juhised patareide ja akudega seotud hoolsuskohustuse nõuete kohaldamiseks. Lisaks peab komisjon kooskõlas direktiiviga (EL) 2024/1760 esitama hoolsuskohustuse täitmise suunised ja parimad tavad. Kuna patareide ja akude tarneahela ettevõtjate jaoks on oluline määruse (EL) 2023/1542 ja direktiivi (EL) 2024/1760 vaheline kooskõla, tuleks kõnealuste juhiste ja suuniste avaldamise ja kättesaadavaks tegemise vastavad kuupäevad ühtlustada.

(7) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt aidata kaasa siseturu tõhusale toimimisele, ennetades ja vähendades samal ajal patareide ja akude ning patarei- ja akujäätmete kahjulikku mõju keskkonnale, ning tagada inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme ulatuse või toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(8) Määrust (EL) 2023/1542 tuleks seetõttu vastavalt muuta.

(9) Võttes arvesse kiireloomulisust ja vajadust tagada õiguskindlus võimalikult kiiresti, peetakse asjakohaseks teha erand Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokolli nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 sätestatud kaheksa nädala pikkusest tähtajast.

(10) Käesolev määrus peaks jõustuma võimalikult kiiresti, s.o järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2023/1542 muutmine

Määruse (EL) 2023/1542 artiklit 48 muudetakse järgmiselt:

a) lõikes 1 asendatakse kuupäev „18. augustist 2025“ kuupäevaga „18. augustist 2027“;

b) lõikes 5 asendatakse kuupäev „18. veebruariks 2025“ kuupäevaga „26. juuliks 2026“.

Artikkel 2

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 18. juuli 2025

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*
R. METSOLA	M. BJERRE